

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 SCHVIKKER BARBARA:
PIHENŐ A VILÁG EGYIK KOLOSSZÁLIS
CSODÁJÁNÁL
- 3 MEZŐ KATALIN:
A MÚZSÁK DICSÉRETE ÚJRA ÉS ÚJRA
- 4 RADICS RUDOLF:
„MEGTALÁLNI AZ ADOTT FELADATKÖR
POZITÍVUMÁT”
INTERJÚ JARÁBIK GABRIELLÁVAL,
A SZLOVÁK NEMZETI MÚZEUM –
A SZLOVÁKIAI MAGYAR KULTÚRA
MÚZEUMÁNAK IGAZGATÓNŐJÉVEL
- 7 H. BAGÓ ILONA :
MAGYAR IRODALMI EMLÉKHÁZAK
A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN
- 12 BRUTOVSZKY GABRIELLA:
MÚZEUMI MESEKÖNYVEK INTERAKTÍV
JELLEGE
- 17 JURÍK TÜNDE – TÓTH ATTILA:
HOGYAN MENTHETŐK MEG
AZ IVÓVÍZTARTALÉKAINK?
TAPASZTALATOK EGY ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI
ENVIRONMENTÁLIS WORKSHOPRÓL
- 20 KÖKÉNYESI ÁGNES:
BIODIVERZITÁS ÉS ÖKOSZISZTÉMA.
EGY FENNTARTHATÓSÁGI
MODUL BEMUTATÁSA
- 23 CSICSAY ALAJOS:
MEZŐ – AZ EMBER TEREMTMÉNYE
(5. RÉSZ)
- 25 FÓTHI VIRÁG MERCÉDESZ:
VÁLTOZATOK ÉNEKELT VERSRE
- 30 SCHULCZ PATRIK:
AZ EGYETEMI PÁLYAKEZDŐK
ÉS A MUNKAERŐPIACI KIHÍVÁSOK
- 33 CSICSAY ALAJOS:
VAJON KÖNNYŰ-E
A PEDAGÓGUSOK MUNKÁJA?
- 35 ZELLA ÁGNES:
IRODALMI BESZÉLGETÉSEK ÉS
FELOLVÁSÁSOK II.
- 37 RADICS RUDOLF:
GRENDDEL 75 – INTERDISZCIPLINÁRIS
KONFERENCIA GRENDDEL LAJOS
ÉLETMŰVÉRŐL
- 38 BARTALOS MÓNKA:
VISSZATEKINTÉS A XVIII. SZLOVÁKIAI
MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIÁRA

MEZŐ KATALIN

A MÚZSÁK DICSÉRETE ÚJRA ÉS ÚJRA

Kreatív játékra kérem! Gondoljon arra, hogy vajon miért lett e cikk címe: a múzsák dicsérete újra és újra? Lehetne ez akár egy iskolai óra kreatív feladata, akkor, amikor nem a hagyományos, formális oktatás keretein belül megvalósuló nevelésről beszélünk. Jelen vezércikk célja a múzeumpedagógiai fontosságának, irányainak rövid összefoglalása. De hogy jön ide a múzsa? Mire ide ért az olvasásban, lehet, hogy már 5-10 asszociáció megfordult a fejében, s most jöjjön néhány egyszerű válasz.

A „múzeum” a görög „museion” szóból ered, mely a „múzsáknak szentelt berkek”, a „múzsák szentélye” jelentéssel bír (Ó, hát innen a múzsa!). A museion eredetileg bármilyen olyan hely, melyet az ókorban a múzsák tiszteletére állítottak fel. Az ókori görög mitológiában 9 ihletet adó múzsa létezett, akik a művészek, költők, zenészek és a tudományos gondolkodók inspirációját képezték (Hésziodosz): 1) Calliope: az epikus költészet, a szépség és az ékesszólás, 2) Erato: a lírai, szerelmes költészet, a szerelmi dal, 3) Melpómene: a tragédia, 4) Talia: a bukolikus költészet és a komédia, 5) Uránia: a csillagászat, a didaktikai költészet és az egzakt tudományok, pl. matematika, 6) Clío: a történelem, 7) Euterpe: a zene, 8) Polymnia: a szent költészet és a szent dalok, 9) Terpsichore: a tánc és kórusköltészet ihletének forrása. Az ókorban a gyermekek/fiatalok tanítása során valamennyi múzsa kedvében jártak, így a nevelésből nem maradt ki egyetlen, a múzsák által ihletett terület sem. Mindegyik, azonos fontossággal! Az ilyen típusú nevelés ösztönzést és lehetőséget biztosított a sokszínű, kreatív tevékenységek kipróbálására, gyakorlására, az inspirációra.

Napjaink pedagógiájából, úgy tűnik, egyre inkább kikopik a múzsák által képviselt területek fontosságának hangsúlyozása, holott a valódi műveltséget nem a bemagolt akadémikus tudás biztosítja, hanem azoknak az ismereteknek a birtoklása, melyeket a múzeumok biztosítottak a tanulásra vágyók számára. A tanulás iránti vágy fel- vagy újraébresztése napjaink nevelésének is egyik sürgető feladata. De a „hogyanok” tekintetében egyre nehezebb a válasz.

A „hogyan” egyik lehetősége a múzeumpedagógia. A múzeumpedagógiai foglalkozások célja az adott múzeumi tematika alapján szervezett gyakorlati feladatok megoldása által a magas szintű kultúra, a művészet megszerettetése és egy művészetkedvelő felnőtt generáció felnevelése. A múzeum nem-formális tanulási színtér, azaz szervezett, de a formális oktatási rendszeren kívül történő tanulási helyszín és folyamat, ahol a képzés általában egy meghatározott tanulócsoporthoz igazodik, ezáltal sajátos célokat alakít ki. Emellett a múzeum az informális tanulás/oktatás színtere is lehet, azáltal, hogy a múzeumban eltöltött idő alatt észrevétlenül is végbemegy az ismeretszerzés és a tanulás. A megvalósuló autodidakta tanulás egyenrangú tudásforrást jelent, hiszen az iskola által átadott tudásanyag összekapcsolódik a múzeum által felkínált élményanyaggal. Múzeumpedagógiai tevékenység lehet például az interaktív tárlatvezetés; az alkotói tevékenységek, technikák kipróbálásának teret adó foglalkozások; a korok-élet-helyzetek bemutatása; ősi mesterségek felelevenítése; rajzok, festmények korhű reprodukciója; helytörténeti emlékek megtekintése; régi szokások felelevenítése; adott korban használt eszközök készítése; éjszakai múzeumi programok; nyílt napok; tematikus projektrendezvények stb.. Jelentősek a történelmi játszótérházakban, emlékházakban, skanzenekben folyó hagyományörző játékok vagy a kézműves tevékenységek kipróbálására szervezett programok is, s napjainkban egyre nagyobb teret hódít a virtuális múzeumokhoz, virtuális kiállításokhoz kötődő élménypedagógia.

Tanuljunk a múltból! Fontos, hogy a tanítás/ nevelés során ne a tananyag mennyisége, hanem a minőség, az élmény kerüljön a tanítás középpontjába! S ennek egyik kitűnő lehetősége, a múzeumpedagógia. Ebből a megfontolásból kiindulva kívánok élményekben és ráismerésekben gazdag időtöltést a lapszám olvasóinak!